

Projekta "Noturība, izmantojot aprites un koplietošanas kultūru mājsaimniecībās, kā priekšnoteikums klimatneitrālām pilsētām: "Circ-in-Town = Circ@Home + aprites pakalpojumi"" pamatinformācija no Projektu vadības moduļa

Identifikators	APS1988
Nosaukums	Noturība, izmantojot aprites un koplietošanas kultūru mājsaimniecībās, kā priekšnoteikums klimatneitrālām pilsētām: "Circ-in-Town = Circ@Home + aprites pakalpojumi"
Izmaksas	Indikatīvās izmaksas: EUR 158 500,00, t.sk. ES finansējums: EUR 126 800,00 Pašvaldības budžets: EUR 31 700,00
Finansējošās programmas nosaukums	
Galvenais izpildītājs	RD iestāde - RVP Mājokļu un vides departaments
Īstenošanas laiks	01.03.2025 - 29.02.2028 (36 mēneši)
Apraksts	Circ@Home mērķis ir veicināt aprites principu trīs līmeņos: trīsstūris "Pilsēta-Mājsaimniecība-Pakalpojums". Šī integrētā pieeja ir vērsta uz pašvaldībām, tajās esošajiem pakalpojumiem un pats galvenais mājsaimniecībām. Holistiskā pieeja, sasaistot visus trijstūra punktus, parāda, kā tie kopā var veicināt attiecīgo aprites principu, pieņemot ilgtspējīgus risinājumus, mainot dzīvesveidu un pozitīvi ietekmējot viens otru. Izaicinājums slēpjas šo uzvedības izmaiņu pieņemšanā, kam nepieciešamas skaidras risinājumu iespējas, piemērojamība dažādiem gadījumiem un funkcionējoša saikne starp mājsaimniecībām, pašvaldībām un pakalpojumiem. Daļēji risinājumi nevar darboties. Tāpēc Circ@Home pārvarēs šos šķēršļus, izstrādājot risinājumu prototipus un pārbaudot tos dažādos kontekstos. Šādi konteksti ietvers atšķirības starp pārtikas un nepārtikas produktiem un uzlabojumus R-stratēģijas (atkārtoti izmantot, labot, atjaunot, izgatavot no jauna, pārstrādāt, atgūt). Aprites centru koncepcija tiks ieviesta kā solis ceļā uz integrētu pieeju, lai vienlīdzīgi un holistiski sasniegtu visus trīsstūra punktus. Projekta rezultāti tiks nodoti vietējiem multiplikatoriem, izmantojot apmācību programmu par risinājumu kopumu. Viegglāka piekļuve aprites risinājumiem un apmācība par tiem ļaus mājsaimniecībām, pašvaldībām un iestādēm sadarboties aprites jomā, labāk integrējot aprites principus savās darbībās, mudinot tos samazināt ietekmi uz vidi un veidojot savu uzvedību, lai mainītu savu uzvedību uz aprites ekonomiku klimata pārmaiņu jomā.
Mērķis	Projekta Circ@Home vispārīgais mērķis ir izmēģināt vietējos aprites centrus kā risinājumu aprites ekonomikas aktivitāšu veicināšanai vietējās kopienās, vietējos pakalpojumos un individuālās mājsaimniecībās apkaimē, tādējādi veicinot pilsētas klimata mērķu sasniegšanu. Līdz šim pilsētas ir pievērsušas lielu uzmanību atkritumu apsaimniekošanai, tradicionāli koncentrējoties uz patēriņa beigu daļu. Ar Circ@Home mēs cenšamies paplašināt uzmanību, lai sasniegtu augstāku tā aprites R-stratēģiju līmeni un veicinātu "preventīvo patēriņu" (atteikties, samazināt, pārdomāt). Kā atspēriena punkti šim mērķim kalpo uz ilgtspēju vērsti pasākumi, lai pagarinātu produktu kalpošanas laiku (atkārtota izmantošana un remonts) un vizuālajā formā izmantotu atkritumus kā resursu (pārstrāde, reģenerācija, rotācija).
Mērķa grupa	1. Pašvaldību vides departamenti ir atbildīgi par aprites politikas īstenošanu. To

	uzdevums ir izdot un īstenot vietējās vadlīnijas un noteikumus, veicināt ieinteresēto personu izpratni un informētību, tās ir atbildīgas par pilsētplānošanu un atkritumu apsaimniekošanu, kā arī par standartu un noteikumu noteikšanu savā teritorijā. Šīs mērķa grupas pārstāvji ir PP/AO: Ķīle, Hamburga, Oulu, Lahti, Kerava, Tallina, Rīga, Valmiera. 2. Pilotmājsaimniecības partnerpilsētās, mājsaimniecības kopumā (kā patērētāji), vietējie dalībnieki, apvienības vai lobiju grupas aprites sistēmu jomā, jebkura vietējā iniciatīva vai rīcības grupa ilgtspējīga dzīvesveida un patēriņa jomā. Projekts uzrunās iedzīvotājus un vietējos dalībniekus projekta pilsētās Ķīlē, Hamburgā, Oulu, Lahti, Keravā, Tallinā, Rīgā, Valmierā - un plašākas informētības kampaņas ietvaros arī plašāku sabiedrību, kā arī ilgtspējības jomas dalībniekus visā Baltijas jūras reģionā. 3. Projekts būs paredzēts vietējiem un reģionālajiem aprites pakalpojumu sniedzējiem. Tie ietver preču koplietošanu, labošanu un atkārtotu izmantošanu, otrreizēju pārstrādi, veikalus/pakalpojumus bez vienreizlietojama iepakojuma un patērētāju izglītošanu, lai samazinātu un pārdomātu patēriņu. Šīs mērķgrupas pārstāvji atradīsies pilotprojekta īstenošanas pašvaldībās Ķīlē, Hamburgā, Oulu, Lahti, Keravā, Tallinā, Rīgā, Valmierā un Ziemeļvidzemes reģionā. 4. NVO, kas strādā ar aprites un ilgtspējīga dzīvesveida veicināšanu, kā arī darbības, kas nodrošina telpu šīm aktivitātēm. Arī apvienības un lobiju grupas, kas strādā pie jaunajām patērētāju tiesībām (sk. "Tiesības uz remontu") un pie jaunā tiesiskā regulējuma aprites principiem ES un vietējā līmenī. Šīs mērķgrupas pārstāvji atrodas visās iesaistītajās pašvaldībās, jo īpaši tajās, kas izmēģina mūsu risinājumu: Hamburgā, Ķīlē, Tallinā, Lahti, Oulu, Keravā, Valmierā un Rīgā.
Aktivitātes	WP1: - Projekta struktūras izstrāde; - Vietējā aprites centra modeļa izveide; - Aprites mājsaimniecības modeļa izveide; - Aprites pakalpojumu koncepcijas izstrāde, kas ļauj mājsaimniecībām kļūt vairāk aprītīgām; - Konsorcijs un ārējo dalībnieku spēju veidošana, lai izmēģinātu praktiskās izmantošanas gadījumus. WP2: - Apkaimes aprites centru pieejas izmēģināšana - Pilsētas, mājas un pakalpojumu trīsstūra izmēģinājuma projekts aprites principam nepārtikas produktu, materiālu un preču jomā; - Pilsētas, mājas un pakalpojumu trīsstūra izmēģinājuma projekts attiecībā uz pārtikas patēriņa aprites principiem; - Pilotprojektu un risinājumu novērtēšana un izplatīšana; WP3: - Mācību materiālu komplekta "Mācīšanās par aprites principiem" izstrāde; - Publikāciju sagatavošana par aprites potenciālu Baltijas jūras reģiona pilsētās; - Kampaņa "Baltijas jūras reģiona aprites čempioni"; - Ieteikumu un politikas kopsavilkumu sagatavošana: Pārveidot BJR par spēcīgu aprites ekonomikas centru
Rezultāti	Konkrētie rezultāti: - Izstrādāts aprites centra modelis aprites aktivitātēm apkaimē, nodrošinot vietējām iestādēm instrumentus aprites virzībai. - Izstrādāts "aprites mājsaimniecības modelis", kas palīdzētu mājsaimniecībām īstenot aprites principus. - Izstrādāts "aprites pakalpojumu modelis", iesaistot vietējās aprites uzņēmējdarbības aktivitātes. - Iesaistītas ieinteresētās puses jau agrīnā attīstības posmā, lai palielinātu risinājuma

	pieņemšanu un ilgtspēju. - Izmēģināti šie modeļi tematiskajās jomās: pārtikas un nepārtikas produkti un to iepakojums. - Ieviesti modeļi un pilotprojekti risinājumā “Pilsētas aprites trīsstūris pilsēta-māja-pakalpojumi”, paplašinot to līdz pilsētu līmenim un pārnesot to uz dažādām vidēm. - Izstrādāta konkrēta izglītības koncepcija par aprites principiem, kas ar izglītības palīdzību ļautu īstenot ilgtspējīgu dzīvesveidu. - Īstenota kampaņa “Cirkulārie čempioni Baltijas jūras reģionā”, sniedzot pozitīvu stāstījumu par aprites principiem kā instrumentu aktīvai klimata pārmaiņu mazināšanai. - Novērtēts un popularizēts pilsētu aprites risinājumu potenciāls Baltijas jūras reģiona līmenī. - Labāk ieviesti aprites principi turpmākajā Baltijas jūras rīcības plānā un ES stratēģijā Baltijas jūras reģionam, kā arī citās politikas jomās.
--	--

Piezīmes	Vadošais partneris (LP) ir Ķīles Universitātes Biznesa, ekonomikas un sociālo zinātņu fakultātes pētnieku grupa ilgtspējīgas patēriņa uzvedības jautājumos, kuras interesēs ir virzīt uz priekšu “Pilsētas aprites trīsstūra pilsēta-māja-pakalpojumi” koncepciju kā risinājumu klimata pārmaiņu mazināšanai, rīkojoties ļoti vietējā apkaimju līmenī. LP vadīs projektu ciešā sadarbībā ar WP1 - SEI-Tallinn (PP7), WP2 - BEF-Vācija (PP2) un WP3 - Vidzemes Augstskola Latvijā (PP16) vadītājiem. Konsorcijs veido partneri un asociētās organizācijas no 4 valstīm (DE, FI, EE, LV) un 8 pilsētām, kas veido vietējos dalībnieku klasterus Ķīlē, Hamburgā, Tallinā, Oulu, Lahti, Keravā, Rīgā un Valmierā. Katrā klasterī ir PP un AO grupa, kas pārstāv vietējās pašvaldības (vai rajona pašvaldības) administrāciju, topošo vietējo aprites centru vai aprites mezglu, NVO, kas strādā ar patērētājiem/ mājsaimniecībām, ar labu pieredzi kampaņu par aprites principiem īstenošanā, pētnieki un konsultanti (pilsētplānošana, uzvedības maiņa, vides pārvaldība, klimata aizsardzība) un aprites pakalpojumu dalībnieki (uzņēmumi un bezpeļņas organizācijas). 8 klasteru partnerības: 1. ĶĪLE: PP5 NVO Zero-Waste Kiel, PP6 ResteRitter, PP19 stadt.mission.mensch, AO2 Foodsharing NVO, AO5 Kiel pašvaldība (ZeroWasteCity), AO10 Kultūras un mājokļu centrs, AO11 projektu uzņēmums Kiel-Gaarden. 2. HAMBURGA: PP2 NVO BEF-DE, PP3 Goldbekhaus (rajona kultūras centrs), PP4 UVM pilsētplānošanas konsultants, AO12 Hamburgas ziemeļu rajons. 3. TALLINN: PP8 Tallinas pilsētas atkritumu apsaimniekošanas centrs un jaunais aprites centrs, AO13 Mājokļu asociācija, PP7 SEI Tallinn, PP9 NVO BEF Estonia. 4. OULU: PP11 NVO ProAgria, PP10 Lauku sieviešu konsultatīvā organizācija, AO9 Oulu pašvaldība, AO4 Kiertokaari reģionālais atkritumu uzņēmums. 5. KERAVALA: PP12 NVO Jalotus (pārejas kustība par ilgtspējīgu dzīvesveidu), AO8 Keravas pašvaldība PP10 Lauku sieviešu konsultatīvā organizācija, 6. LAHTI: PP13 SmartLean Hub, AO3 Lahti pašvaldība (Klimata ziņā neitrālas un viedas pilsētas un pilsēta bez atkritumiem 2050), PP10 Lauku sieviešu konsultatīvā organizācija, 7. RĪGA: PP14 Rīgas valstspilsētas pašvaldība (Mājokļu un vides departaments un Apkaimju iedzīvotāju centrs), PP17 NVO “Zero-Waste Latvija”, PP16 VUAS-universitāte. 8. VALMIERA: PP15 Valmieras Attīstības aģentūra, AO6 Valmieras novada pašvaldība, AO7 ZAAO Valmieras atkritumu apsaimniekošanas uzņēmuma vietējais aprites centrs, PP17 NVO Zero-Waste Latvija, PP16 VUAS-universitāte. PP18 Koācija “Clean Baltics” vadīs kampaņu “Aprites mājsaimniecību čempioni” visā Baltijas jūras reģionā (GoA3.4). AO1 Baltijas pilsētu savienībai būs nozīmīga loma 3.2. mērķa sasniegšanā - aprites potenciāla novērtēšanā Baltijas jūras reģionā un 3.3. mērķa sasniegšanā - izplatīšanā un replikācijā.
Projekta posms	Jauns
Galvenā prioritāte	P03. Laba vides kvalitāte un noturīga pilsētas ekosistēma klimata pārmaiņu mazināšanai
Galvenais uzdevums	P03-05. Nodrošināt videi draudzīgas atkritumu saimniecības attīstību